

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 2 frt — kr.
Fél évre 1 frt — kr.
Negyed évre — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyil-t-éri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Örgróf Pallavicini.

E század első negyede óta a Pallavicini név Mindszენტtel egybeforr. A jótétemények lánczolata az, mely bennünket e főuri családdal szemben hála-ra kötelez. Nem mint nagy latifundiumok tulajdonosait tanulta e község ismerni a Pallavicinieket, hanem mint olyanokat, kik nemes tetteikkel jegyezték fel nevüket községünk történetének lapjaira.

Ha visszatekintünk e főuri család származási fáján át a multakba, ott találjuk a huszas években örgróf Pallavicini Eduárdot, ki a csaták zajában Temesvárnál hősi halált halt. Örgróf Pallavicini Károly s a hallhatatlan emlékü gróf Zichy Leopoldina fiát. Eduárd gróf azzal tette nevét községünkben hallhatatlanná, hogy ő vette át a kegyuri jogokat s terheket az 1810-ik évben.

Ha fontolóra vesszük, mily óriási kiadással jár egy templom jó karban való fentartása; ha továbbá elképzeljük ama helyzetet s nehézséget, mik az anyagi szükséggel küzködő községünkben mindannyiszor előállának, valahányszor oly épület nagyobb mérvű javításáról volna szó, minő egy templom, bizonyára a „legnagyobb jóltevő“ nevét érdemli meg az, ki mindezt nagy áldozatkészséggel egy szegény község helyett teljesíti.

De ki vetett ügyet e község jai-kiállítására az 1863-ik inséges időben? Azok között, kik lakosaink szomorú helyzetét szívükön viselték, ismét a nagy ősök egyik unokája: örgróf Pallavicini Alfonz áll első helyen, ki mintegy mellözve ugy a maga, mint kiterjedt uradalma alkalmazottainak vitális érdekeit, megnyitá magtárait, hogy a mult évekből fentmaradt gabnából kenyeret adjon az éhezőknek, mindenestre oly tett, mely nem szorul dicserő kommentár-ra.

Örgróf Pallavicini Sándor a jelenlegi tulajdonosa a hitbizományi uradalomnak, nem csak őseinek nagy nevét, de azok fényes erényeit is nagy mértékben örökölte.

Ismert szerénysége tiltja, hogy dicshymnust zengjünk felette, de ez célunk se lehet, mert hangosan szót emelnek az örök hála-ra kötelező nemes tettek: a föld s regále vétel körül nyújtott előzékenység; országos képviselői rövid ideje messze kiható üdvös nyomokat hagyott maga után az általa képviselt községekben; a szegények gyámola mindig s e fényes tulajdonságainak kitűnő jelét adta ama pillanatban is, midőn nemes szive sugallatát követve, késznek nyilatkozott községünk szegényein földbérlet által segíteni s őket még ez évben az óhajta óhajtott célhoz: földbérlethez juttatni. Ez az, mi tollat adott kezünkbe, hogy pár kegyeletos szóval megemlékezzünk a Pallavicini nagy névről. Lelje fel nemes szívü örgrófunk mindenkor boldogságát nemes tetteiben.

Közgyűlés.

Folyó hó 5-én közgyűlést tartott községi képviselőtünk.

Három tárgya volt csupán e gyűlésnek.

Leszámítva a szeptember hóra vonatkozó pénztárvizsgálati jelentést, mindkét tárgy fontos jelentőséggel bír községi életünkre.

Az első tárgy a földbérlet ügye.

Ez ismét oly korszakot nyit meg, mely mély fontossággal bír a lakosságra s miután állandó intézmény a föld bérleti ügy, érett megfontolást igényel a község ügyeit vezetőik részéről, hogy az egész intézmény olyan legyen s azzá váljék, amivé rendeltetésénél fogva válnia kell.

A másik tárgy a vasutügy. Százezer forintig van érdekelve községünk a vasutügyben. E gyűlésen terjesztetett elő a vasut 1899. évi január, február és márczius hónapokbani tiszta jövedelmének felosztása.

Különben a közgyűlés lefolyása ez: Elnöklő bíró a gyűlést megnyitja mire Pap Akos főjegyző felolvassa az örgróf ur magas leírását, mi szó szerint így hangzik:

Tisztelt Képviselő Testület!

Mindszent község előljárása a Képviselő Testület megbízásából azon kéréssel fordult hozzám, hogy különösen a község szegényebb lakosainak megsegélyezése céljából, nagyobb földterületet bocsátanék

rendelkezésére, oly módon, hogy azt a község tölem haszonbérbe vevén, kisebb részletekben a községi lakosoknak albérbe adhassa.

En ugyan éppen ezen célból adtam el a községnek az 1884-ik évben a Kurczarétet és a Tóalj nagyobb részét s nem reméltem, hogy 15 év mulva hasonló természetű bajok orvoslása felől kell újra gondoskodnom, azonban ma sem zárkózom el a község szegényebb lakosainak megsegélyezése elől, ha az keresztül vihető módok mellett javasoltatik.

Megbízta tehát jószágfelügyelőmet, Novák József urat, hogy a község előjárásával és az e végből kiküldött bizottsággal tárgyalásba bocsátkozzék s nekem ez ügyben javaslatot tegyen.

Ezen tárgyalások eredménye gyanánt elhatároztam tehát, hogy a jelenleg házi kezelésben lévő Tóaljat, valamint a Gémetavát is kis parcellákra felosztva, a község lakosainak bérbeadom, oly módok alkalmazása mellett, a melyek alkalmasak lesznek egyrészt a földek termő erejének fentartására, másrészt pedig a szegényebb lakosság szükségleteinek legalább részben való kielégítésére is. E módokat s illetőleg a bérbeadás részletes feltételeit nevezett jószágfelügyelőm közvetlen fogja a községgel közölni.

Azon mód alkalmazása, a melyet a tisztelt képviselő testület hozzám intézett kérelmében javasol, legyőzhetlen akadályokba ütközik s azért az ez irányban tett javaslatot mellőznöm kell. Mert a házi kezelésben lévő egyéb földeimet, a jelenleg érvényben lévő gazdasági rendszer felforgatása nélkül haszonbérbe nem adhatom; a bérben lévő földrésztleteket pedig a jelenlegi bérlőktől, a kötött szerződés lejártá előtt még az esetben sem vehetném vissza szabad rendelkezésem alá, ha azok felparcellázását netalán célszerűnek találnám is.

Fogadják tehát ezuttal intézkedéseimet, mint a község lakosai iránt táplált jóindulatom nyilvánítását.

Kelt Jamnitzban, 1899. évi szept. 28.

Örgróf Pallavicini.

A közgyűlés örvendetesen vette tudomásul a magas leiratot, egyben megbízta a volt bizottságot a dolog további labo-

nyolítása érdekében. E bizottság tagjai a képviselő testület részéről Wimmer Károly, Keller Lajos, az előljáróság részéről pedig: Tóth Mihály bíró, Pap Akos jegyző s Gémes Lajos közgyám.

Pap Akos indítványozza, hogy a közgyűlés hódolatát nyilvánítsa Orgróf ur ő Excellentiája előtt.

A képviselő testület abban állapodott meg, hogy köszönetét Orgróf urnak akkor fogja nyilvánítani küldöttségileg, a midőn már a földek kiosztva lesznek. Ebben határozatilag az is kimondatott, hogy Novák József inspektor urnak is rójja le a bizottság a község köszönetét azon ügybuzgalomért, melylyel az Inspektor ur községünk iránt viseltetik.

A második tárgy a Szentes-H.-M.-Vásárhely helyi érdekeltégi vasut 1899. évi január február és márczius hónapokra szóló tiszta jövedelem felosztásáról való értesítés volt.

Pap Akos jegyző felolvassa a hivatalos értesítést, melynek értelmében a vasut tiszta jövedelme a község javára az említett negyed évi időszakra 1090 frt volt, mi felvétellett s rendeltetési helyére tételt.

Tudomásul szolgált.

A harmadik tárgy a bíró jelentése volt a megvizsgált s rendben talált pénztárakról.

Tudomásul vétetett.

Rendkívüli tárgyak:

Pap Akos főjegyző ur jelenti, miszerint megbízatásához képest a csongrádi Kossuth szobor leleplezési ünnepélye alkalmából (szept 24.) Csongrádon időzött Kossuth Ferencz országos képviselőnek Mind-

szent község tiszteletét távirati uton tol-mácsolta, mire Kossuth Ferencz Budapest-ről a következő levélben válaszolt:

Tekintetes Képviselő Testület!

A Csongrádon töltött szép nap feledhetetlen emlékei közé, melyen Csongrád-megye magyar polgárságának színe-javát láttam lelkesedve csoportosulni feledhetetlen közös édes atyánk szobra körül, szíves örömmel sorolom Mindszent község derék közönségének üdvözlét is, mely a nap örömeit nagyban fokozta s melyért most kérem, — viszonzásul fogadják köszönetemet, üdvözlömetet.

A tekintetes képviselő-testület
őszinte tisztelője:

Kossuth Ferencz.

Végül felolvastatott özvegy Farkas Istvánné kérelme, melyben a tehene után még előző évekről fennmaradt fűbér elengedését kéri.

Ez ügy bár szorosán véve a váltásüggyi bizottság hatásköréhez tartozik, mégis a képviselő-testület tekintettel arra, hogy nevezettnek tehene alig pár hónapig volt a közlegelőn, mert egy véletlen szerencsétlenség következtében a tehén a legelőn elhullott, a váltásüggyi bizottságnak leengedésre ajánlja nevezettnek kérvényét, mire a gyűlés véget ért.

VEGYESEK.

— Október 6. Az aradi vértanuk gyászos halálának ötvenedik évfordulóján köz-

ségünk lakossága is mély kegyelettel adózott az elhunyt hősök emlékének.

Reggel 8 órakor a róm. kath. templomban gyászmise volt. A felkoszoruzott katafalk körül a 48-as honvédek képeztek sorfalat égő gyertyával kezeikben, a templom megtelt a résztvevők sokaságától. A mise alatt a helybeli kántor által előadott offertorium nagy hatással volt a jelenvoltakra.

Mise után a közönség az izraelita templomba vonult, hol a gyász isteni tisztelet 9 órakor vette kezdetét.

Büchler Gyula lelkész mondott szívhezszóló beszédet s rövid ima után az ünnepély véget ért.

A 48-as kör polgárai ezután a kör helyiségében az Ujvilágban csoportosultak össze, hol a már előre megállapított program szerint rótták le a polgárság kegyeletének adóját az elhunyt hősök emléke iránt.

Szónokoltak: Humay Nándor s Korom Gáspár. Vitos János pedig a vértanuk kivégeztetési körülményeiről tartott felolvasást. Végül a Hymnusz elzengése után a közönség széteszlott.

— Bankett. E hó 2-án bucsuzott el a mindszenti közönség régi tisztviselőjéről egy jól sikerült banketten, mely Keresztes Ferencz vendéglőjében folyt le. Résztvettek ezen a szolgabírói járás több közönségének küldöttei is, mint Szegvár, Derekegyháza, Mágocs. Pohárköszöntőben nem

TÁRCZA.

A „Mindszenti Lap“ eredeti tárcája.

A hétről.

Őszfelé, ezen időben,
Október elején,
Nagy mozgalom és sok vita
Vértanuk ünnepén.

Kerül (a nagy urak közzül)
Ki kontra vall elvet, . . .
Felfogás és érzelmivel
Sérti a nemzetet.

Csak hogy más világ jár mostan,
Belé török kése.
Nem hogy helyeselnék elvét,
Abczugot kap érte.

Ötven éve, hogy Aradnál
Dicső nagyjainkat;
Zsarnokilag megöldösték
Tábornokainkat.

Ezt ünnepelte a nemzet, —
Ott volt Golgothánál,
Szebben és többen mint máskor,
Láthattuk Aradnál.

Ez ünnepet mi is ültük,
Féltem, hogy elmarad,
Hogy e nagy magyar faluban,
Hívókra nem akad.

Mindszent község az Alföldön,
Unneped volt gyenge! —

Ilyen nagy nemzeti ünnep,
Többet érdemelne.

Csakis egy „Kör“ mozgolódott,
Es dicséret érte,
Többi közt a becsületet,
Mégis megmentette.

Társadalmi más osztályok
Es a többi „Körök“,
Nem is vettek részt tán benne,
Nincs magyar érzelmök.

Banketteztünk is a héten
Vidovich Antalnak,
Ki körünkben eltávozott,
Volt — jó főbíróknak.

Altalános tiszteletben,
Szeretetben élt itt,
Ahogy elbucsuzott tőlünk,
Meghatott mindenkit.

Régi nagy idők tanuját
Osmertük mi benne.
Népszerű volt, nem volt büszke,
Mindenki szerette.

Nyugalomba vonult innen,
Itt hagyá Mindszentet,
Tartsa Isten őt távolban,
Ne feledjen minket.

Krónikás.

Az aradi hősök.

Mik az elbukott ügy apostolai? kol-dusok, bűnösök, vértanuk.

A bölcs törvényszék, mely állott egy tisztból, egy örmesterből, egy káplárból

és egy közlegényből, úgy találta, hogy akik a legyőzött eszmény imadásának éltek, bűnösök.

Mért nem temetkeznek el elevenen, mint thonuzoban, a korszakuk letűnt?

Ha nem temetkeznek el maguktól, segítsünk őket eltemetni.

Az aradi vár tizenkét foglyának ítélete halálra szült.

Szombat volt, október 6-ika, borongós őszi nap

Az aradi várból tompa dobpergés hallatszlik.

Ot óra reggel.

A ködből kipislognak a tűzerek égő kanóczai, kik a bástyákon állnak ágyuk mellett. Hűvös szél fut át a letarolt bojtortjános pusztaságon. A várfal ablakai ostobán merednek a sötétbe. Fél hat órakor megjelen a VI-os kapunál Uthyka Antal főporkoláb, nyomában négy honvédtábornok, Kis Ernő, Lázár Vilmos, Dessewffy Arisztid és Schweidel József.

Mindeniket egy pap vezeti karján.

A szomorú menet lekanyarodik a jobboldali első sánczba. Ott megállapodnak.

Szent e hely! A bogáncsos mezőség immár Golgotha, az atillás alakok immár eszmék, áldozatok, vértanuk, minden perc történelmi időszak, minden hang história.

Es oly szomorú hangok hallatszanak. A négy tábornok imádkozik.

Fedetlen fővel, fekete atillában, hószinü ingben, glacé keztyüben állanak. Valamennyien egytornák.

Istenükkel beszélnek. A hatalmas urral, kinek tetszik őket a mások hibájáért megbuktatni.

Utóljára beszélnek vele innen.

Ezután szemtől-szembe állanak vele.

volt hiány. Elsőnek felállott Konez Lajos e az ünnepeltre emelte poharát; ezután szóltak még Pap Akos, Bajcsy Gábor, Tary István, Korom Gáspár, Wimmer Károly, Garancsy Péter, Korpás Pál mindannyi a távozó érdemeit méltatta. Vidovich Antal többszöri felszólalásában megható hangon mondott köszönetet a megjelentek részéről iránta oly szépen megnyilvánult ováció-kért.

— **Földbérlet ügy.** Mult hó 30-rol keltezett Novák József inspektor ur levele, melyhez csatolva volt a földbérletre vonatkozó s a községi képviselő testülethez intézett magas leirat. Inspektor ur értesíti a képviselő testületet, hogy a legközelebbi napokban meg fog köztünk jellenni, hogy a kiküldött bizottsággal a bérleti földekre vonatkozó módokat megállapítsa. A legutóbbi értekezleten Inspektor ur azon nézetének adott kifejezést a bizottság előtt, hogy az uradalom — a földek jó karban való fentartása érdekében — maga fogja szántatni s trágyáztatni, természetesen magától értetődik, hogy a bérleti összegben a munkát teljesítésének nyomának is kell lennie. A Gémes-tavi földekre nézve pedig azt jelentette ki, hogy a mikor a Tisza árja megfosztaná a bérloket a várható terméstől, az illetőknek vissza fizettetik a bérleti összeg. Inspektor ur — miként ígérte — ez értelembe tesz előterjesztést örgróf urnak,

hogy azonban e megállapodás létre jött-e közte s örgróf ur közt, remélhető s a köznapokban megtudjuk. Együttal jelezük azt is, hogy a tófenéki földek a megelőző előkészítés után — mi már fogantatás alatt áll — még ez öszön fognak már a bérloek rendelkezése alá kerülni.

— **Műutunk.** Említettük volt lapunkban, hogy a mindszenti átkelési utszakasz tervét és költségvetését a miniszter azzal küldte vissza az államépítészeti hivatalhoz, hogy az a miniszterium által tett észrevételek értelmében átalakitassék.

E módosított terv s költségvetés a mult havi közigazgatási ülésen került szónyegre s tárgyalásra. A terv s költségvetés már a miniszteriumhoz felküldetett jóváhagyás végett. Természetes, hogy az idő előre haladottsága miatt a koczka-burkolat kiépítéséből ez évben már nem lesz semmi, de reméljük, hogy a jövő tavasszal elodázhatlanul megkezdendő munkának mi sem fog utjában állni.

— **Vármegyei közgyűlés.** Folyó hó 13-án a vármegye rendes közgyűlést tart. E gyűlésen 162 tárgy várakozik feldolgozásra. E tárgyhalmazból Mindszentet érdeklő ügyek ezek:

1. Vidovich Antal nyug. főszolgabíró bucsuirata.
2. Mindszenti község módosított szervezési szabályrendeletének felülvizsgálása.
3. Mindszenti község képviselő testü-

letének az izraelita temető kibővítése céljából megvásárolt ingatlanra vonatkozó adás-vevési szerződés elfogadása tárgyában 52. számú határozata.

4. Mindszenti község és Sebők Antal között létrejött adás-vételi jogügylet.

5. Mindszenti község képviselő testületének határozata Tábit János községi hadnagy fizetésének felemelése tárgyában.

6. Mindszenti község 1897. évi közpénztári számadása elbírálása tárgyában keletkezett törvényhatósági bizottsági határozat végrehajtásáról szóló jelentés.

7. Mindszenti község 1897. évi közigazgatási letéti és 1898. évi közpénztári számadása.

— **Kirándulás.** A helybeli magán jellegű polgári nő iskola növendékei e hó 1-én tanárnőjük vezetése alatt a pusztaszeri Arpad szoborhoz rándultak ki s ezt hazafias kis ünnepséggel kötötték egybe. Ünnepségük sorrendje ez volt: Megnyitó beszéd, tartotta Gelsy Vilma; a himnusz elénekzése után Bozó Irénke alkalmi beszéde kíséretében a szobor talapzatára koszorut helyeztek el. Majd a „Könyörgés“ című költeményt szavalta el Büchler Erzsike, miután Bozó Irénke hazafias dalokat énekelt. Hazafias költeményeket szavaltak még Hajnal Laura, Falábu Etelka, Baksay Etelka, Pap Pál Etelka, Biró Eszter s Gelsy Margit, végül egy hazafias dal elzengzésével az ünnepély véget ért.

Nem rettegnek ettől a gondolatól.

Egy nemzet vértanui ők.

Örömben ajándékozta őket Isten egy feltörekvő kis ország ügyének, jószántából adta nekik a hősi kart, a lángszívet, a mély értelmet, a kitartást és dicsőséget.

Most tetszett neki mindezt visszavenni.

„Az Ur adta, az Ur elvette, szent neve legyen érte áldott!“

Lesz-e aki ezt most utánuk mondja?

Zinner hadbíró felolvassa az ítéletet. Meghallgattatik.

Hát egy nép imája, kétségbeesett jajkiálltása, az nem hallgattatik meg odafent az égben?

Schweidel a gyóntató atyához lép.

— Tisztelendő ur! Ime ezen feszület, melyet boldogult atyámtól örökölttem, ezt mindenkor, még a harcok zajában is magammal hordottam. Kezeim közt akarom tartani, úgy vele meghalni, ha meghaltam, ne irtózzék kezeimből kivenni s fiamnak átadni.

Kiss Ernő szomorúan felsóhajt:

— Szegény hazám! Véga mindennek. Isten büntesse meg hóhérait.

Dessewffy könnyes szemmel bizza a gyóntatóra nejéhez irt utolsó levelét.

Lázár azzal a kéréssel fordul Winkler áldozárhoz, hogy ha rosszul lőnének és ő nem hallna meg mindjárt, kérje a vezénylő tisztet, ne hagyja sokáig kinlódni, lövessen újra.

Elhangzik a vezényszó.

A sorból kiválik 12 katona, hármával szembe állnak a hősökkel.

A parancsnok kardja int. — Egyszerre dördül el tizenkét lövés. Három atillára kibugygyan a piros vér, három hős élettelenül rogy az árok fűvére.

Ki vagy te szerencsétlenségedre sebbetlen hős, kit három fegyver golyója nem bírt leteríteni? Ki egymagad állsz a négy bajtárs közül a véráztatta réten, szembenézve a haláttadó esővel?

Kiss Ernő az.

Három közlegény odarohan s közvetlen közletről rásüti fegyverét . . .
„ . . . Elvégeztetett . . . “

Szürke, rideg őszi reggel, hat óra elmult, október 6-án 1849-ben. Az aradi vár aljában egy elhagyatott legelő, zörg rajta a kóró, fázik rajta az avar. A halál van ez ölmos levegőben, a fenséges felhők alatt. Katonákat készülnek akasztani, hősökkel bánnak úgy, mint az utolsó gonosztevőkkel szokás. Katonák állanak karában. A Nócher ezred egy zászlóaljja Tichy őrnagy vezénylete alatt. Uthyka porkoláb kegyelmet kér a kilencz elitelt számára, a százados feleli: „Istennél a kegyelem!“ Már elő is állott a hóhér, Brünnből hozták ide; nyurga morva legény, de ügyes, meg kell neki adni. „Nem lesz semmi baj, meg lesznek velem elégedve“, mondja. Es megtartotta szavát, kemény volt, ügyes volt, gyors volt. A fájós lábú Damjanich már vtközben összeölelgette: „On ma az én legjobb barátom!“ így szólt hozzá. Hóhérek, ami volt kitűnő, példátlan, nem rémült meg a kilencz egymásután állított czölöptől, amire Nagy Sándor vértanu az utolsó, a rettenetes perczek egyikében azt jegyezte meg: „A legjobb, a legcélszerűbb!“

Az első Pöltemberg, már fűg ime. A vörös frakkos bakó végzett vele. Az első vel szemben a többi nyolcz vitéz várja sorsa beteltét. Elöl Nagy Sándor, komolyan és büszkén. Mögötte, körülte a többi:

Aulich, Láhner, Knezich, Vécsey, Török. A fájós lábú Damjanichot szekérrel hozták, Leiningen támaszkodik a szekérhez. Vanak közöttük olyanok, akik nézik, mint szenved ki mindjárt társuk, komor arczal, daczosan, fásultan. Van közöttük olyan, akit a halál érzése, a következő perczek biztos végzete öntudatlanná tett, aki megszédült, aki nem bírja nézni a gáztettet, de nincs ezek között egyetlen egy sem, akin nem látszanék meg, hogy férfi és magyar katona most is. Fehér mise ingben papok állanak, térdepelnek az elítéltek és az akasztófák körül, közöttük.

Török Ignác tábornok következik Pöltemberg után. Kezet szorit bajtársaival, összecsókolódnak és — halott. Következik Láhner György, majd Knezich Károly. Azután Nagy Sándor, hatodiknak; Leiningen-Westerburg. A fiatal Leiningen rövid beszédet tartott, a katonák, a papok sirtak. Damjanich tábornok pedig így szólt Sulyánszky lelkésznek: „Mit sir tisztelendő barátom, hisz kit kezében tart — a feszületre mutatott — az is az igazságért akasztatott fel! Aulich Lajos tábornok volt a hetedik, a nyolczadik pedig maga Damjanich János. Össze ne borzolja a szakálát, arra figyelmeztette a hóhért és elmúlt ő is. Vécsey Károly gróf volt az utolsó.

Ott lógott a kilencz hullá a kilencz bitón. A katonák beteggé lettek a látványtól, pedig a halottak arca el sem torzult a kintől, szép volt valamennyi. Tichy őrnagy pedig imára vezényelt és zászlóaljával visszavonult a várba. Jött két új-aradi paraszt, alkalmi sirások, és egy nagy gödörbe eltemették mind a kilencz vértanút. Es Arad felől özönlött ki a nép a szent helyhez sirni, imádkozni . . .

Az ünnepély a buzgó tanárnó fentkölt gondoskodásáról tesz tanuságot.

— **Exhumálás.** Folyó hó 5-én községünkbe érkezett Hubacsek Pál törvényszéki vizsgáló bíró; Balassa és Berger törvényszéki orvosok. Jövetelük célja volt a legfelsőbb bíróság rendeletére Korom Balázst másfél éves sirjából kiemeltetni s hulláját újabb szakértői vizsgálatnak vetni alá. Tudvalevő, hogy Korom Balázs, ezen elzülött ember a cigányokkal elegyedett egy alkalommal czivódásba, kik közül egyik feltaszította s ezen esés után nemsokára meghalt. Per van tolyamatban a cigány ellen s e per már a kuria előtt van, ez rendelte el az újabb hullavizsgálatot, mi e hó 5-én a délelőtti órákban fent nevezettek által meg is ejtetett.

— **Országos vásárok.** A vásárhegyi országos vásár f. hó 14-én és következő napjain, a kisteleki országos vásár pedig 15. és 16-án fog megtartani.

— **Bicskázás.** Szegváron a nagyvendéglő helyiségében október 1-én — a mult vasárnap — ujoncz bál volt, mely alkalommal valami leány miatt Gila Ignác és Bihari István össze szólalkoztak. Gila Ignác, hogy vetélytársán, Bihari Istvánon bosszút álljon, hajnal felé eltávozott a mulatságból és lesbe állt. A haza felé ballagó Biharira hatalmas ütést mért fütökösével és ekkor Bihari önvédelemből bicskát rántott s kétszer mellbe vágta Gila Ignácot. Bihari Istvánt a csendőrség elfogta és a szentesi kir. járásbíróhoz kísérte át.

— **Póruj járt merénylő.** E hó 5-én Erhardt Ferencz lakostársunk az esti órákban tért vissza gyalogszerrel Szobotka Farkas tanyájáról. Az anyási fasor árkában egy embert pillantott meg, ki arra kérte Erhardot, hogy huzná ki az árokból. Erhardt, mert sietett haza, a szolgálatra nem vállalkozott s midőn gyanutlanul haladt az uton, a csavargó hirtelen rávetette magát Erhardttra, ki miután meggyőződött, hogy a merénylőnek czinkos társai nincsenek, oly formán hagyta helybe a merénylőt, hogy aligha jut eszébe még egyszer Erhardtal hasonló körülmények közt találkozni.

A cukor nem árt. Nagy lesz az öröm a gyermekszobákban, a hová eljut ez a hír. Eddig még a legjobb mama is megtiltotta a sok cukor evést, sőt válságos pillanatokban a szigorú doktor bácsi segítségét is kikérte, hogy elszoktassa a kis majszolókat az édességektől. A doktor bácsi azonban ezentul nem áll többé a mama pártjára, mert a mint az „Ifjuság és Egészség“ című folyóirat írja, tévedésen alapult az a hír, mintha a cukor ártana a gyermek fogának. Sőt ellenkezőleg, a cukor egyike a legkiválóbb tápszereknek s a rossz fog meg a cukor között csak látszólagos az összefüggés. Es ha mindenáron összefüggést akarunk keresni a kettő között, akkor inkább azt kell mondanunk, hogy a rossz fogu gyermekek, a kik rendszerint egyébként is betegek, mintegy ösztönszerűleg szeretik a cukrot, ezt a jó tápláló anyagot. Es hogy a cukor nem is rontja a fogakat, azt éppen az angolok

bizonyítják, mert ők esznek legtöbb cukrot s mégis nekik van a legjobb foguk. De árt a fogak mindenféle czukrászsütemény, meg a bonbon, mert ezekben savak vannak s rontják a fog zománczát és a belsejét is.

— **Az első női államfogoly.** Szegedi tudósítónk jelenti, hogy az ottani államfogházba berukkolt az első női államfogoly. Nem párbajvétség jutatta oda. Ennyire még nem vittük a nőemanczipációval; de eljutottunk már annyira, hogy parasztasszonyok ujságba firkálnak és — esküdtszék elé kerülnek. Osztály elleni izgatás czimén csukták el Almádi Mátyásné Retek Terézt kilencz napra az államfogházba. Az első női államfogoly elhelyezése egy kis bajjal járt; végre aztán úgy határoztak, hogy a csillagbörtön női osztályában tölti kilencz napját Almádi Mátyásné Retek Teréz. Az lesz közte meg a többi foglyok között a különbség, hogy: naponta kétszer megy kétórai sétára, a betegeknek való finomabb ételeket kapja, végül, hogy „állam fogolynő“-nek tituláltatik. Így is történt és Retek Teréznek ma már vitték az ételt:

— **Allamfogolynő, tessék az ebéd...**
Milyen arisztokrata lesz a maga falujában ezen czimzések alapján Almádi Mátyásné Retek Teréz!

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1848. október 2. Jellassics Kis-Bérről Komárom föladását követeli, amit felelet nélkül hagynak.

1849. október 2. Klapka szabad elvonulás mellett föladja Komáromot.

1848. október 3. Ferdinánd Récey Adám miniszterelnök ellenjegyzésével az országgyűlést föloszlatja s nem szentesített határozatait törvénytelennek nyilváníttja.

1848. október 4. Berger Arad kapuit bezáratja a nemzetörök előtt, mint Rukavina Temesvár kapuit. — Kossuth Lajos Szegeden beszédet intéz a néphez.

1848. október 5. Jellassics Magyar-Ovárról ismételt felszólítja Majthényit Komárom föladására, ami nem akadályozza őt, hogy osztrák földre vonuljon.

1849. október 6. Batthyánt Pesten, Kisst, Lázárt, Dessewffyt, Schweidelt Aradon föbe lövik s még kilencz honvéd tábornokot fölakasztanak.

1848. október 7. Latour Jellassich segítségére katonaságot küld, de ezek egy része megtagadja az engedelmisséget, miben a nép is pártolja őket. — Utczaharc.

1848. október 8. A képviselőház a honvédelmi bizottmányt bizza meg teljes hatalommal az ország kormányzására, ellenkül pedig Kossuth Lajost választják meg.

* * *

Eladott törzsvendékek Egy magdeburgi korcsmáros, eladva vendéglőjét, törzsvendégeit is beleszámította az eladási árba, még pedig a következőképen: 1 titkos tanácsos (naponta 5 pohár sör) 100 márka; 1 mérnök (naponta 10 pohár és rendszeren még cognac is) 300 márka; 1 tanár (naponta 10 pohár) 300 márka; 1 gyáros (naponta 6 pohár, de bort is iszik) 250 mk. 1 főhadnagy (naponta 2 pohár) 150 mk.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Kotyera Ambruza, Hegedüs Rozállal.
Gyovai János, Lörincz Etellel.
Borsi József Hevesi Irénnel.

II

Születtek:

Buza Vera, Gál János, Mihály Anna, Sándor Mihály, Bacsa Ferencz.

III

Meghaltak:

Horváth Etel 21 éves, gyermekági baj.
Nagy Mihály 66 éves gyomororrák.

Szerkesztői üzenet.

D. Sz. Kolozsvár. 3-án visszaérkeztem. Schv. is felülvélte tért vissza. W. nél 1-én fiúval gazdagodtak.

1426/1899.

végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró 1899. évi V. 607. számú végzése következtében dr. Albertényi Adolf ügyvéd által képviselt Vajda György s neje javára Gyömbér Janos s neje Mindszenti lakos ellen 500 frt s jár. erejéig 1899. évi július hó 1-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján felül foglalt és 469. forintra becsült házi butorok s gabonaneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíró 1899. évi V. 607/B. számú végzése folytán 500 frt tökekövetelés, ennek 1898. évi május hó 27. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 65 frt 30 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mindszenten, végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközlésére **1899. évi október hó 14. napjának délutáni 4 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen 1899. évi szept. hó 30.

Végh Sándor,

kir. bírósági végrehajtó.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.